'Sorun, nüfusumuza hükmedemiyoruz... Planlama yok!'

Cenk Mutluyakalı
cenkmuty@superonline.com
tel-ofis: 0533 866 16 91

Sağlık konusunda çok hassas olmamız ne olur usandırmasın sizleri...

Tartışmaya, konuşmaya devam etmek istiyoruz, çünkü, daha uzun ve sağlıklı yaşamanın iyi bir sağlık sisteminden geçtiğine inanıyoruz.

Bu kez TIP-İŞ Başkanı Erol Şeherlioğlu ile konuştum.

O'nun da ilginç görüşleri, çarpıcı yaklaşımları var...

İlgiyle okuyacağınızı tahmin ediyorum.

***

■ Siz de sistemden memnun değilsiniz?

■ Evet sistemden memnun olan yok zaten. Ülkedeki sistemden memnun olan yok.

■ Ama doktorlar da bu sistemin bir parçası değil mi sonuçta?

■ Biz iddia ediyoruz ki, bize yetki versinler, altı ay bize bakanlığı teslim etsinler. Biz sağlığı düzeltiriz.

■ Sihirli değnek falan mı?

■ Annan planı görüşüldüğü dönemde Sağlıkta Reform diye kapsamlı bir plan hazırladık ve bu planı Cumhuriyetçi Türk Partisi iktidara geldikten sonra ilettik kendilerine. Genel Sağlık Sigortası finans sorununu çözecek. Bunun dışında Sağlık Yasası var. Sağlık çalışanlarının, çalışma koşullarını düzenleyecek, sağlık çalışanlarının çalışma koşullarına uygun, sadece özlük hakları anlamında söylemiyorum. Oradaki çalışma koşuluna uygun dendiğinde, şu anda bir nöbet olayı var. 08.00'den 13.00'e kadar şu anda mesaiye uyuluyor sağlıkta... Bunu bütün Sağlık Bakanları hatta Cumhurbaşkanı, işte doktorlara yeni bir yasa çıkartana kadar Kamu Görevlileri Yasasını bu şekilde uygulanmasını kabul etmiştir. Bu hatta yeni bakanının da yazdığı emirnamesinde, mesai saatlerine 08.00-13.00 arasında, her ne kadarda da yasada böyle olmasa da uyulmasını talep ediyor. Çünkü Kamu Görevlileri Yasası düzenlendiği zaman, sağlık yasasının çıkarılacağı düşünülerek düzenlenmiş bir yasaydı.

■ Tam gün sağlık konusunda ne düşünüyorsunuz?

■ Dünyanın hiçbir yerinde tam gün diye bir kavram yoktur. Sağlık süreyle değil, sağlık hizmetleri süresi saatle sınırlandırılamaz. Sağlık 24 saat hizmeti gerektiren bir hizmettir. Acil hizmetler de bu hizmetin içerisindedir ve Kamu Görevlileri Yasası bu acil hizmetleri ve mesai sonrasındaki hizmetleri düzenleyecek bir yapıya sahip değildir. Örneğin şu anda hekimler nöbet tutuyor, hekimlerin nöbetini düzenleyen bir yasa yok.

■ Yani şimdi saat 9'dan 12'ye kadar hasta bakıyorsunuz?

■ Hekimin günde bakabileceği hasta sayısı dünya standardında konuşacak olursak 20'dir. Avrupa'da ve güney Kıbrıs'ta bir hekim 50 hastaya bakmaz. Ama sorun nüfus planlaması sorunudur. Şimdi Güney'deki nüfus 600 milyondan 1 milyona çıkmaz. Bizim ülkemizde nüfus 1990'dan alıp incelerseniz, doğurganlığımız çok fazla herhalde, bunu tırnak içerisinde söylüyorum, maalesef polikliniğimize müracaat eden hasta sayısı 90'lı yıllarda 70 bin iken, bugün 150 bine ulaşmıştır. Dünyanın hiçbir ülkesinde acil servis poliklinik kadar hasta bakmaz. Bizim ülkemizde acil servisteki iki tane, üç tane hekim, üç vardiya gelen hekim, polikliniktekı hastadan fazla hasta bakar.

■ Nedir bunun sebebi?

■ Bunun sebebi ülkedeki nüfus yapısının sürekli olarak değişmesi ve bizim hizmet verdiğimiz nüfusun belirli olmaması ve bu hizmet verdiğimiz nüfusa göre sağlığın planlanmaması. Sağlığın ihtiyaçlarını tespit ederken, önce nüfusu tespit edersiniz. Bizde bu yapılamaz çünkü bizim insanlarımız bebek olarak gelmiyor buraya, sakallı, bıyıklı geliyor Hatay'dan, Mersin'den ve Türkiye'den. Bu yüzden bunu tespit edemezsiniz. Hastalık oranını da tespit edemezsiniz... Biz ölüm oranını, ölüm yaşını, doğum oranını, nüfus artışını tespit etmekten aciziz. Çünkü nüfusumuza hükmedemiyoruz.

■ Ama "Doktorlara daha fazla para versinler, tam güne razıyız" görüşü de var?

■ Bu işin parayla çözülebileceğine ben inanmıyorum. Önce planlama gereklidir. Yani siz hekimi, hastane hekimini tam gün çalıştırıp 10 milyar maaş verseniz, 100 bin tane hastanın polikliniğe, 100 bin tane acile müracaat ettiği bir memlekette bu hizmetin düzelebileceğine inanıyor musunuz?

(yarın devam edelim)

HAYATA DAİR

Dostunun alnındaki sineği baltayla kovalama

Çin Atasözü

Kleridis: "Kaybedilmiş fırsatlar ve trajik hatalarımız var..."

ALİTHİA, Rum Yönetimi Eski Başkanı Glafkos Kleridis'in Yunanistan'da yayınlanan ELEFTEROTİPİA gazetesine demecine yer verdi.

Gazeteye göre, Kleridis 1974 Cenevre müzakerelerinde federasyonun kabul edilmemesinin hata olduğunu şeklindeki görüşünün hatırlatılarak "O gün evet denilse Kıbrıs bugün daha iyi bir konumda olur muydu" sorusuna şu yanıtı verdi.

"Doğru değerlendirme yapmak istersek, ben evet de desem bunun bir anlamı olmayacaktı. Makarios'un görüşü, coğrafik temele dayalı bir federasyonu kabul etmememiz gerektiği yönündeydi. Makarios'un ötesinde, Yunanistan'ı temsil eden Yorgo Mavros da coğrafik federasyona karşıydı. Karamanlis bunu destekliyordu ancak tek başına bunun sorumluluğunu alamazdı."

Kendi değerlendirmesine göre de Kıbrıs Rumları ve Kıbrıs Türklerinin ayrı ayrı yöneteceği toprak olmadan federasyon olamayacağını vurgulayan Kleridis, şunları da söyledi:

"Fonksiyonel federasyon için bir teori vardı. Makarios da bunu kabul etmeye niyetliydi. Bunu Ecevit 1974'de önermiş biz ise tepki göstererek görüşmelerin kesilmesine neden olmuştuk. Türk önerisine göre Kıbrıslı Türkler oldukları yerde kalacak, fakat Kıbrıs Rumları gibi otonomileri olacaktı. İki yönetimin üzerinde federasyon şemsiyesi olacaktı."

Kleridis, "Makarios Ağustos 1974'den coğrafik federasyonu kabul etse daha kötüsü önlenir miydi" sorusuna, "Bana göre evet. Daha kötüsünün önlenmesi için bir uzlaşma gerekliydi. Hata, hayır dersek ne olacağı konusunda doğru değerlendirme yapamamamızdan kaynaklanıyor. O günlerde Türklerin Kıbrıs'ın sadece küçük bir parçasını, Girne yöresini ellerinde tuttuğunu da hatırlatmam gerekir" yanıtını verdi.

Söyleşinin geriye kalan bölümü özetle şöyle:

"Soru: Makarios federasyonu kabul etseydi; Türkiye'nin güçlü olduğu bir anda anlaşmaya saygı göstereceğinden emin olmamız için nedenimiz ne olurdu?

Yanıt: Cenevre'deyken ABD Dışişleri Bakanı Henri Kissinger'le telefon konuşmamızda bana, 'İki bölgeli federasyonu kabul ediniz. Ancak sunulan haritaları kabul etmeyiniz' dedi.

Kissinger, haritaların daha sonra tartışılmasını isteyerek bunu Türkiye Başbakanı'yla görüştüğü ve Ecevit'in konunun daha sonra tartışılmasını kabul edebileceğini de söylemişti.

Soru: Kıbrıs konusunda kaybedilmiş fırsatlar oldu mu?

Yanıt: Kaybedilmiş fırsatlar deyimi yanlış olabilir. Zaman zaman bazı açılımlar oldu. Bunları değerlendirebilsek geçitler oluşturabilir ve Kıbrıs sorununun çözümünü sağlayabilirdik.

Soru: Trajik hatalar nelerdi?

Yanıt: Bizim sorunumuz gücümüzün üstünde karar almak ve görüş desteklemektir. Diğer hatamız hatalarımızdan ders almamaktır. 1960-1074 dönemi için liderlik olarak şu büyük hataları yaptık.

1. Uluslararası destek olmadığı bir dönemde anlaşmaları bozmak istedik. Bağlantısızlar ve Varşova Paktı'yla ittifakımız sonuç alıcı değildi.

2. Yunanistan'ın Elen politikasının, Türkiye'yle yüz yüze çatışmaya götürebilecek kararlılıkta olmadığını doğru değerlendiremedik. Bizler ise, tek başımıza, Türkiye müdahale hakkını değerlendirirse Kıbrıs'ı koruyabilecek olanağa sahip değildik.

3. Bugünkü durumu dikkate aldığımızda, 1973'te uzlaşma yapmadığımız için hata işledik.

4. En büyük hata 1974 darbesiydi. Bu Türkiye'nin saldırıya geçmesine neden oldu. Arkasından gelen trajedi de ortada. Darbe olmasa Türkiye hiçbir zaman Kıbrıs'a müdahale etmeyecekti.

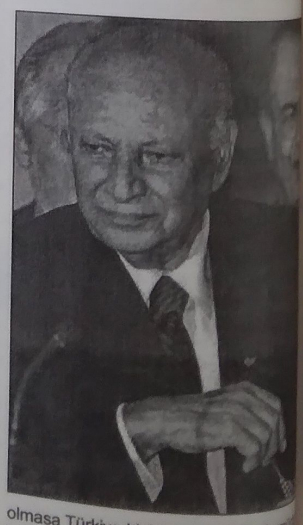

5. Federasyonu kabul ederek ikinci faşizmi önleyebilirdik. Ancak buna karar verecek siyasi cesaretten yoksunduk."